

Kako sta si Hitler in Tito podobna

Iz dr. Miha Krekovega Govora v Indianapolisu

V nedeljo 29. t. m. je dr. Miha Krek govoril ameriškim Slovincem v šolski dvorani župnije sv. Trojice v Indianapolisu. O življenju v domovini je napravil tole primerjavo:

Naš stari kraj je že od aprila meseca 1941 pa vse do danes v vojnih razmerah. Ko bodo podrobnosti trpljenja in groze druge svetovne vojne že davno pozabljene, bodo deda in babice pravile svojim pravnukom o sovražnikih, o vojski, o mučnikih, o smrti in preliti krvi in o času težke sužnosti. Zgodba se bo začela in končala: "Takrat, ko so bili Slovenci v suženjstvu Hitlerja in Tita."

Od 1. 1941 do današnjega dne sta tirana nad Slovenci Hitler in Tito. Dve imeni sta, a pomenita bistveno isto usodo Slovencev, dva človeka sta, a oba sta nasilnika, eden nacist, drugi komunist, a oba diktatorja, eden zastopnik nemškega poganstva, drugi agent mednarodnega borbenega brezboštva, a oba smrti na sovražnika svobodnega slovenskega naroda in njegove kršanske biti. Dva tujca, z ognjem in mečem vsiljena gospodarja nad slovensko zemljo, a glejte, kako slično strašno narodno usodo pomenita.

Hitlerjeve horde so v aprilu 1941 zasedle slovensko zemljo,

Takoj na to so bili iz stajerske in Gorenjske izgnani, zaprti in v taborišča odpeljani tisoči zavedni Slovencev. Pred vsem vsi, ki so med narodom kaj pomenili: Duhovniki, profesorji, zdravniki, učitelji, politiki, kmeti in delavski voditelji ter njih družine.

Titove mednarodne brigade so Slovenijo zasedle v aprilu in maju 1945. Pred njimi in za njimi je šel strah in trepet, ki je pogljal okoli 30.000 ljudi z doma, odrgal jih od ognjišč in dela in jih pogljal preko meje domovine. Zopet med izgnanimi isti kot pod Hitlerjem: Duhovniki, profesorji, učitelji in drugi izobraženci, kmeti in delavski voditelji, ljudje vseh stanov, vsake starosti in iz najrazličnejših krajev Slovenije.

Hitler je ukazoval strahovati naše ljudstvo. Zaropotalo so puške, padali so taki, škripale so vislice, na njih pa so umirali Slovenci, ki so si upali odprti usta ali iztegniti roko v obrambo svojih naravnih narodnih pravic.

Tito je zagrmel in še grmi: "Učinite reakcijo." In njegovi valpeti so začeli pobijati in še pobijajo. Ponoči, podnevi, javno in tajno izginjajo ljudje; ni jih več. Okrog 50.000 je že žrtev, ki so mislile, da tudi pod Titom smejo braniti človeško dostojanstvo in osnovne svobodne življenja in delovanja.

Hitler je napolnil ječe s političnimi "zločinci." Tito so bile vse premajhne. Zgradi je nove in jih še gradi in napolnjuje. Hitler je ukazal preseliti cele okraje z vsem prebivalstvom, da ženami in otroci vred. Tudi Tito preseljuje. Na njegove ukaze se mora seliti cela vas na drugo odrejeno mesto, poedine družine morajo zapustiti svoja sedanja bivališča in iti po svetu praznih rok v prazno.

Hitler je pometal na cesto slovensko uradništvo, da je postal svoje nemške zaupnike. Tito je pogljal iz služb ljudi, ki so se celo življenje za svoj poklic

priljubljeni in ga izvrševali, da so na njih mesta prišli "tovariši iz hotele." Tito je pogljal iz industrije iz industrij, bančnike iz bank, hotelirje iz hotelov, podjetnike iz podjetij.

Hitler je slovenske delavce mobiliziral na prisilno delo. Tito jih je vkelil v prisilne enotne državne unije pod komunistično kontrolo in disciplino.

Hitler je slovenska posestva, prosvetne domove, cerkvena in samostanska posestva pobral in jemat "za utrditev moči nemštva." Tito je konfisciral zemljo in poslopja, premoženje in vrednosti v rokah ljudstva "za utrditev moči komunistične republike."

Hitler je ukazal javno žgati slovenske knjige in cele knjižnice, Tito jih je pobral, kar je še ostalo in poslal v tovarne za papir.

Pod Hitlerjem je bilo dovoljeno samo nacistično časopisje, pod Titom je dovoljeno samo komunistično časopisje. Pod Hitlerjem je bila dovoljena samo nacistična stranka, pod Titom samo komunistična. Pod Hitlerjem so smeli govoriti samo nacisti, pod Titom samo komunisti.

Pod Hitlerjem so stradali pred vsem uslužbenci in delavstvo, nihče pa ni imel hrane in obleke dovoli, pod Titom stradijo

vsi drugi ljudje, samo komunistični veljaki imajo dovolj.

Pod Hitlerjem se je slovenska šola spremenila v duhovno poneumnjevalnico. Slovenski duhovnik ni smel več v šolo. Otroci so se učili nacistične popevke, so se vadili v marširanju in dviganju rok za "Heil Hitler!"

Pod Titom je šola pohujševalnica mladine. Duhovnik ne more več poučevati svobodno vero nauka; tudi ta je pod kontrolo. Če je ostal še kak križ iz Hitlerjeve dobe, so ga vrgli ven. Nameste molitve je komunistična udarna pesem: "Razpnite čez nebo vešala, naš bog je rop požig umor." Otroci se uče pozabljeni slovenske zgodovine in kulturo, samo da znajo komunistično revolucijo. In naša mladina spet maršira, paradi in na komandovpije: "Vsi za Tita, to je naša dika."

Kadar je Hitler na "volitve" šel, je vselej dobil najmanj 95 odstotkov. Drugače ni smelo biti in ne sme.

Hitlerjevi generali, Gauleiterji in mali Fuhrerji, so bili zasedli kraljeve dvore na Bledu in knežje na Brdu. Kar je bilo lepih palač in vil in hiš, so jih konfiscirali za svoje "Hauptquartiere." Sedaj sedi Tito na vseh dvorih in komunistični mali in veliki veljaki domujejo v zaseženih vilah in palačah, za katere niso nič delali in nič plačali.

Narod pa prosi po vsem svetu usmiljenja, ker je gol in bos in lačen.

Hitler je ta narod krotil z "Geheim Polizei" — Gestapo, Tito ima v ta namen OZNO. Za to lažbo lažnim železom in potrjim Nemcem je Hitler vprizarjal "velezidajalske procese." Tito ga tudi v tem mojstrsko prekaša.

Hitler je med vojno streljal in pobijal vse, ki so podpirali Ameriko in Anglijo, Tito tudi po vojni ni obsoja na smrt in na ječo državljane, ki so prijatelji Amerike in njene resnične demokracije.

Ta slika ni ne pretirana, ne

izmalice. Resnično je tako. Nihče ne bi raje videl kot jaz sam, da bi tako ne bilo. Ali tako hudo je, da more vsaka beseda govornika podati le medlo sliko tega, kar je tam doma.

Nekateri Slovenci, ki v tej srečni Ameriki žive in se imenujejo "napredni" tega nočejo verjeti. Pravim samo nekateri. Tudi mi "napredni" jih je namreč vedno več, ki bridko resnico spoznavajo in priznavajo. Ali oni drugi, ki tišče kot ptič noj glavo v pesek, da ne bi o Titu slišali nič neprijetnega in neveseljenega, pravijo, da morajo to delati radi "naprednosti" in se je utrditev moči komunistične republike.

Nikar tako, dragi ameriški Slovenci! Bodite napredni, kolikor se vam zljubi in kolikor vam drago. Imejte svoje politično in drugo prepričanje, kakršno smatrate za dobro in prav. Ali upoštevajte, da v starem kraju ne gre za to ali drugačno politično stranko, ampak za osnovno pravico, da bi bilo svobodno politično udeleževanje in svobodno življenje sploh mogoče in dovoljeno. Če vam ni dovolj zgledov iz Slovenije, oziroma se okoli in pogledajte, kako je v Hrvaški, v Srbiji, v Bolgariji in v vseh deželah za takozvano železno zaveso. Ali je pravdovalci bolgarski

univerzitetni profesor Petkov, vodja bolgarske kmetijske stranke mar odšel na vislice zato, ker bi bil "klerikalce?" Ali je odšel v dosmrtno ječo romunski državnik in voditelj tamkajšnje kmetijske stranke Maniu zato, ker ni bil dovolj napreden? Ali je poljski voditelj Mikolajčuk pribežal v Ameriko, da si reši življenje, zato, ker je bil reakcijski? Ali taki številni zgledi ne vpijejo dovolj glasno preko cele Evrope, da pod sekuro totalitarne revolucije mora nasilno umreti vsak, kdor je za svobodno do? Saj vendar tudi skozi železno zaveso prihaja toliko vesti, da jih je dovolj, za dokaz, da v Sloveniji ne koljejo samo "farje" in "klerikalce" — kar bi morda kdo želel-ampak prav tako "napredne", "liberalne" in socialistične ljudi, da celo komunistično navdahnjene ljudi, če si upajo s prstom migniti v obrambo svobode in za dostojno demokratično obliko vlade. V tem je prav bistvo totalitarnega sistema, da prav nikomur nobene svobode ne dovoli.

In v tem osnovnem bistvenem vprašanju so danes interesi velike ameriške sile popolnoma skladni s koristjo naše domovine v starem kraju.

Ta edinstvena prilika daje vsem ameriškim Slovincem — v kolikor niso komunisti — izredno priložnost za žilavo delavnost v korist borbe za svobodno in za trajen mir. Kajti gotovo je, da trajnega mira ne bo, dokler bo le ena totalitarna sila na svetu. Nasilje po naravi vzbuja proti-silo. Preneumno bi bilo, da bi slovenski ljudje, ki niso komunisti, ki hočejo svobodno demokratično življenje, zgolj radi svoje trme v zmoti prišli v neprijeten položaj, v kakršnem so bili trmast Hitlerjevi agenti v USA med zadnjo svetovno vojno, ko pa je njihovo pravo mesto v vrstah borcev za svobodno vodstvom USA.

NAM JE TUKAJ DOBRO, ZATO SE PRI VSAKI PRILIKI SPOMINIMO NA BEGUNCE

Marshall in Molotov se bosta v petek sestala

London. — Ruski minister Molotov je povabil za petek na zakusko ameriškega državnega tajnika Marshalla. Ta je povabil sprejel. To bo prvi od konferenc v Moskvi, da bosta oba državnika govorila privatno.

Konferenca ni dosegla še nobenih uspehov. Molotov je odbil predlog Francije, da bi se Rusija zadovoljila v Avstriji z \$100.000.000 v gotovini, dalje z delnicami v Zisterdorf oljnih rafinerijah v vzhodni Avstriji, proti temu bi se odpovedala pa vsem drugim pravicam v Avstriji. Molotov pa pravi, da je Rusija upravičena v Avstriji za vsa lastnina, ki je bila prej nemška last.

Molotov je tudi zavrnil predlog tajnika Marshalla, da bi nemški narod po svojih zastopnikih podpisal mirovno pogodbo in ne samo vlada. Marshall je rekel, da ne mara, da bi se ponovil slučaj premirja v Versaju, ko je nemška vlada podpisala pakt in je Hitler potem rekel, da to ne veže nemškega naroda. Molotov pa zavzema stališče, naj bi samo vlada podpisala pogodbo.

Jugoslavija, Bolgarija v skupni državi

Carigrad. — V diplomatskih krogih in v turskih časopisih trdijo o vesteh, da se snuje nova država na Balkanu: iz Jugoslavije in Bolgarije. Predsednik te nove države naj bi bil maršal Tito, dočim bi postal načelnik nove Kominterne bolgarski premier Dimitrov.

Glavno mesto te nove federacije bi bil Belgrad. K tej državi bi pozneje prišle še: Makedonija, Albanija in morda tudi Romunija. Vse druge države so za to idejo, samo Romunija se še obotavlja, poročajo.

Delavski tajnik je za to, da se mezde ne zvišajo več

Toda za to zahteva od kongresa kontrolo cen za predsednika

Washington. — Delavski tajnik Sehwellenbach je podprl zahtevo predsednika Trumana, da mu da kongres oblast ustaviti nadaljnjo zvišanje mezd. Toda istočasno je pa posvaril bančni odsek poslanske zbornice, da bo organizirano delavstvo zahtevalo čenega, pravijo, da morajo to delati radi "naprednosti" in se je utrditev moči komunistične republike.

Delavski tajnik je izjavil pred kongresom, da bo ustavila nov val zahtev po višji mezdami samo vladna kontrola nad cenami. Eno brez drugega ne gre, je rekel. Toda delavstvo bo prostovoljno sodelovalo in ne bo zahtevalo povišanja cen, če bo vlada ustavila nadaljnjo zvišanje cen življenjskim potrebščinam.

Marshall in Molotov se bosta v petek sestala

London. — Ruski minister Molotov je povabil za petek na zakusko ameriškega državnega tajnika Marshalla. Ta je povabil sprejel. To bo prvi od konferenc v Moskvi, da bosta oba državnika govorila privatno.

Konferenca ni dosegla še nobenih uspehov. Molotov je odbil predlog Francije, da bi se Rusija zadovoljila v Avstriji z \$100.000.000 v gotovini, dalje z delnicami v Zisterdorf oljnih rafinerijah v vzhodni Avstriji, proti temu bi se odpovedala pa vsem drugim pravicam v Avstriji. Molotov pa pravi, da je Rusija upravičena v Avstriji za vsa lastnina, ki je bila prej nemška last.

Molotov je tudi zavrnil predlog tajnika Marshalla, da bi nemški narod po svojih zastopnikih podpisal mirovno pogodbo in ne samo vlada. Marshall je rekel, da ne mara, da bi se ponovil slučaj premirja v Versaju, ko je nemška vlada podpisala pakt in je Hitler potem rekel, da to ne veže nemškega naroda. Molotov pa zavzema stališče, naj bi samo vlada podpisala pogodbo.

Jugoslavija, Bolgarija v skupni državi

Carigrad. — V diplomatskih krogih in v turskih časopisih trdijo o vesteh, da se snuje nova država na Balkanu: iz Jugoslavije in Bolgarije. Predsednik te nove države naj bi bil maršal Tito, dočim bi postal načelnik nove Kominterne bolgarski premier Dimitrov.

Glavno mesto te nove federacije bi bil Belgrad. K tej državi bi pozneje prišle še: Makedonija, Albanija in morda tudi Romunija. Vse druge države so za to idejo, samo Romunija se še obotavlja, poročajo.

Tiskarji dobijo podporo iz unije

Chicago. — Stavci pri čikaških časopisih, ki so že en teden na stavki, bodo dobili ta teden prvo podporo iz unijske blagajne in sicer oženjeni \$51.00 na teden, samski pa \$34.20. Stavci so dobili tudi dovoljenje od unije, da smejo iti delat v druga mesta, dokler traja stavka. Stavci zahtevajo \$100 na teden plače.

PLAČALI SO ZA AVTO, TODA GA NISO DOBILI

V Clevelandu je pod ključem, kjer čaka na obravnavo neki John W. Singleton, ki je v preteklih mesecih zbudil mnogo pozornosti. "Garantiral" je namreč vsakemu, da mu lahko preskrbi "skoro" nov avto. Ljudje so kar trumoma hodili k njemu in mu dajali denar za avto, katerega niso pa nikdar videli in tudi denarja ne.

Policija je včeraj izdala v javnost 289 imen oseb, ki so dale Singletonu skupaj \$577.829, od česar nima v rokah drugega kot njegovo potrdilo, da je denar prejel. Oblasti bodo skušale doznati, če ima še kaj denarja, in kam ga je dal, ker ni ljudem preskrbel avtomobila. Med imeni je tudi precej slovenskih, ki so naselili sladkim obljubam.

Med Arabci in Judi je v Jeruzalemu izbruhnila pravcata vojska

Jeruzalem. — Arabske in židovske druhalo so včeraj divjale po jeruzalemskih ulicah, napadale druga drugo, razbijale trgovine, pobijale okna, vpile in metale kamenje. Mnogo je bilo ranjenih na obeh straneh.

Z demonstracijami so pričeli Arabci, razljučeni, ker je Zvezda narodov dala del Palestine Judom. Snuje se takoj udariti nazaj. Policojo in vojaštvo je vzelo več ur, da so napravili red.

Rezultat teh spopadov je bil: 7 židov in en Arabec mrtvi, 29 židov in 9 Arabcev ranjenih. Škoda na posestvih znaša več kot en milijon dolarjev.

Arabi so razglasili tridnevno generalno stavko. V arabskem delu mesta je policija razglasila policijsko uro od mraka do zore.

Policija je v oklepnih avtomobilih odpeljala na varno mnogo židov, ko so jim Arabci zažgali hiše nad glavami.

Na cesti Princess Mary je 3.000 židov skušalo predreti skoz policijski kordon, da bi prišli do Arabcev v protiofenzivi.

Grčiji bodo dali še nekaj več denarja

Washington. — Državni odelek bo naprosil kongres, naj dovoli za Grčijo še nekaj več, kot prvotnih \$300.000.000. Ameriška misija v Grčiji poroča, da prvotna vsota ne bo zadostovala za končni popolen uspeh.

Saj bo še en kvoder najbrže preveč

Huntington, W. Va. — R. J. Wilkinson je vložil v mestni zbornici resolucijo, ki prepoveduje brivcem računati več kot 25 centov za strizanje las plešastim. V tem ima izkušnje, ker je tudi sam plešast in misli, da je za tistih par las na glavi en kvoder dovolj.

Razne najnovejše svetovne vesti

COLUMBUS, Ohio. — Ray T. Miller, nekoč župan v Clevelandu, bivši načelnik demokratske stranke v okraju Cuyahoga in sedaj milijonar, je včeraj uradno izjavil demokratski stranki, da je kandidat za guvernerja v državi Ohio.

CHICAGO, Ill. — Sinoči je šla v veljavo odredba za ves Cook okraj, da bodo zanaprej gazolinske postaje zaprle vsak dan ob 7 zvečer in da bodo zaprte ves dan ob nedeljah. Prizadetih je nad 3.000 gazolinskih postaj. S tem hočejo hraniti na gazolinu, ki ga vedno bolj primanjkuje.

Zed. države delajo novo orožje, hujše kot atomska bomba

Izdelujejo ga v istih laboratorijih kot so prvo atomsko bombo

Atlantic City, N. J. — David Lilienthal, načelnik Atomske komisije, je povedal pred Zvezo ameriških inženirjev, da Zed. države izdelujejo zdaj novo orožje iz atomske sile in sicer iz uranija in plutonija. Oba ta dva produkta uporabljajo v laboratorijih za atomsko orožje, je povedal Lilienthal.

Toda povedal pa ni, če je to novo orožje bomba, kakršne so vrgli na japonski mesto Hirošima in Nagasaki, ali pa je to čisto novo orožje, izdelano iz atomske sile. To, je izjavil načelnik, je vladna tajnost.

To orožje sestavljajo v laboratorijih v samostnem kraju Los Alamos, N. M. kjer so izgotovili tudi prvo atomsko bombo.

Komisija za atomsko silo je tudi zdaj dala v javnost, da imajo Zed. države novo bazo, kjer preizkušajo te nove vrste orožja in sicer na otoku Eniwetok, ki je del Maršalskega otočja na Pacifiku.

Ob italijanski obali so vsidrane ameriške bojne ladje

Rim. — Pred neapijsko pristanišče so dospeli tri ameriške križarke, dočim je na potu tje en nosilec letal. Pričakujejo, da dosepe tje v kratkem vsa ameriška flotila, ki se nahaja v Sredozemskem morju. Ta ameriška eskadrilja obstoja iz 11 ladij. Te ladje bodo ostale vsidrane pred Neapljem do 15. decembra.

Značilno je, da so prispele ameriške bojne ladje v italijanske vode ravno ob času, ko komunisti najbolj divjajo vzdolž vse Italije.

Militaristi ukazujejo Zed. državam

Washington. — Poslanec Geo. Bender iz Ohio, je rekel, da danes militaristi ukazujejo Zed. državam, ko bi se vendar lahko dobilo za ta posel civilne osebe. (Najbrže bi se, toda Zorž ni eden takih, kolikor ga mi poznamo, op. ured.)

Dekletu so odstranili peto ledico

Chicago. — Zdravniki so operirali 4 letno Betty Seipp in ji odstranili peto ledico. Zdravniki pravijo, da je to en slučajih v milijonih, da bi imel človek pet ledic.

Pet otrok je zgorelo v hiši

Gary, Ind. — Pet otrok družine Leroy White je zgorelo v času, ko sta bila starša v tovarni. Trupla so našli skupaj na postelji v kleti. Bili so v starosti od 1 do 10 let.

Razne najnovejše svetovne vesti

COLUMBUS, Ohio. — Ray T. Miller, nekoč župan v Clevelandu, bivši načelnik demokratske stranke v okraju Cuyahoga in sedaj milijonar, je včeraj uradno izjavil demokratski stranki, da je kandidat za guvernerja v državi Ohio.

CHICAGO, Ill. — Sinoči je šla v veljavo odredba za ves Cook okraj, da bodo zanaprej gazolinske postaje zaprle vsak dan ob 7 zvečer in da bodo zaprte ves dan ob nedeljah. Prizadetih je nad 3.000 gazolinskih postaj. S tem hočejo hraniti na gazolinu, ki ga vedno bolj primanjkuje.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Rojenice. — Rojenice so prinesle družini Mr. in Mrs. Richard Kirschner krepkega sinkota na 1. dec. Tehal je 7 funtov in 10 unč. Krstili ga bodo za Deane Richard. Materino deklško ime je bilo Olga Blatnik. Mati in dete se dobro počutita v McDonald House. S tem sta postala Mr. in Mrs. Andrew Blatnik, 886 E. 76. St. prvi stari ata in stara mama. Čestitke!

Odprtja gostilne. — Louis Kastelic in Jack Yemec vabita za soboto večer na odprtjo gostilne, znane pod imenom Kit-Kat Tavern, 9201 Hough Ave. Fino kokošjo večerjo bodo srevali od 5 naprej. Igrala so domačo godbo. Na razpolago razna fina pijača.

K molitvi. — Članice društva Marije Vnebovzete št. 103 ABZ naj se zberejo nocoj ob 8 v Grdinovem pogrebem zavodu, da se poslovijo od pokojne sestre Mary Smrekar, v četrtek naj se pa po možnosti udeležijo pogreba.

Cetna obletnica. — V petek ob 8 bo darovana v cerkvi sv. Kristine maša za pok. Franka Majer v spomin 4. obletnice njegove smrti.

Ne bo seje. — Radi odsotnosti tajnice "odbor stoterih" ne bo imel seje jutri večer. Prihodnja seja bo v četrtek 11. dec.

St. Clair Ave. v božičnem duhu

V petek večer bo pri božičnem drevesu na St. Clair Ave. in Norwood Rd. pravi, živi Miklavž, ki bo obdaroval otroke s slaščicami. Toda samo otroke pod 10 leti starosti. Naj pridejo v spremstvu staršev ali drugih starejših oseb.

Začetek programa bo ob 7 zvečer. Trgovci prijazno vabijo vse otroke, naj pridejo po darila k božičnemu drevesu.

Pa tudi odrasli naj pridejo, da bodo videli, kako se bodo otroci radovali. Posebnost bo v petek večer na odr pri drevesu ta, da bo pel zbor šolarjev iz 7. razreda šole sv. Vda. Prepeval bo lepe božične melodije. In povemo vam, da ti fantiči in deklčki zapojejo, da jih je radost poslušati.

To bo v petek večer 5. dec. ob sedmih. Na mudite!

Pri seznamu imen trgovcev, ki so denarno prispevali za okrašenje St. Clair Ave. so bila pomotoma izpuščena sledeča imena: Norwood Appliance & Furniture, 6202 St. Clair Ave., je dal \$10, Bill's Hardware, 6025 St. Clair Ave., tudi \$10 in Mihaljevich Bros., 6424 St. Clair Ave. \$5.

Kadar morate pomoči preko ceste, imejte na sebi vedno kak bel predmet, da vas voznik lažje opazi.

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME
(JAMES DEBEVEC, Editor)
6117 St. Clair Ave. Henderson 0625 Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROCNINA

Za Zed. države \$8.50 na leto; za pol leta \$5.00; za četrt leta \$3.00.
Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$10.00 na leto. Za pol leta \$6, za 3 mesece \$3.50.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$8.50 per year; \$5 for 6 months; \$3 for 3 months.
Canada and all other countries outside United States \$10 per year. \$6 for 6 months, \$3.50 for 3 mo.

Entered as second-class matter January 6th, 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83 No. 236 Wed., Dec. 3, 1947

Razdelitev Palestine

V soboto 29. novembra je padla v Lake Success pri Združenih narodih (UN) važna odločitev. Sklenjeno je bilo razdeliti Palestino, sveto deželo kristjanov v tri dele: v judovsko državo, arabsko državo in v neodvisno mesto Jeruzalem z okolico.

Palestina je bila do stoletja del turške države. 5. novembra 1914 je Turčija stopila na nemško stran proti zaveznikom in Palestina je postala eno izmed bojišč v prvi svetovni vojski. Med to vojsko je izšla 2. novembra 1917 usodna angleška Balfourjeva izjava, da "gledajo Angleži z odobravanjem na ustanovitve narodnega doma za judovsko ljudstvo — v Palestini." 11. dec. istega leta je angleški general Allenby zasedel Jeruzalem in 25. aprila 1920 je Anglija dobila "mandat," da upravlja Palestino. Malo potem je morala Turčija v mirovni pogodbi v Sevresu izjaviti, da se odpuče te dežele. Od takrat naprej je delala judovska propaganda neumorno za ustanovitev ne samo judovskega doma, ampak judovske države v Palestini. Delala je z denarjem, s tiskom, z vplivanjem v političnih krogih, pa tudi s terorizmom, z umori, bombnimi napadi — z vsemi sredstvi. Judovstvo vsega sveta je zahtevalo sveto deželo za se. Da ti namen hitreje in lažje dosežejo so hoteli naseljevati deželo z judovskimi naseljenci iz Evrope. Dobivali so res vedno več moči proti domačemu prebivalstvu te dežele proti Arabcem.

Valik del svetovne zahteve po Palestini so tedaj Judje letos 29. novembra dosegli. Pri Združenih narodih je 33 držav glasovalo za delitev Palestine kot smo zgoraj označili. 13 držav je glasovalo proti, 10 držav se je vzdržalo glasovanja in ena ni bila navzoča.

Zanimivo je pregledovati, kdo so bili za, kdo proti, kdo ni glasoval. Predvsem sta bili za delitev najvplivnejši državi Sovjetska zveza in Zedinjene države ameriške. Čeprav se ti dve gledata kot pes in mačka, vendar sta v tem vprašanju marširale skupno v boj za močnejšo Jude in proti slabotnim Arabcem. Rusko stališče je razumljivo predvsem s stališča komunizma. Komunist je zmeraj najprej komunist, potem šele čez dolgo časa kaj drugega. Ne pozabimo, da je bil oče vsega komunizma Jud Karl Marks. Začetniki ruske komunistične revolucije so bili tudi v veliki meri Judje. Še danes imajo v Sovjetski zvezi Judje veliko besedo. Več del palestinskih Judov je dalje tesno povezan s komunizmom. Znan Sternova teroristična skupina je izrazito komunistična. Iz teh razlogov je bilo srce moskovskih veljakov na strani Judov. Med Arabci komunistem še ni pognal globokih korenin. V era enega Boga je pri teh narodih še močna. Tako so Judje za komunistično svetovno revolucijo pomembnejši kot Arabci. Zato jih je Moskva podprla.

Da imajo v naših Zedinjenih državah Judje vedno močan vpliv, vidimo žalilob iz dnevnih dogodkov. Leta 1944 sta obe ameriški stranki v svoji volilni kampanji obljubili, da bosta delali za judovsko državo v sveti deželi. Nobeden, ne republikanec, ne demokrat ne izgubi judovskih glasov in dolarjev. Amerika je glasovala za delitev Palestine radi svojih ameriških Judov.

Dolgo so oklevali Francozi, kaj bi naredili. Oni imajo v svojih kolonijah mnogo Arabcev. Ali naj te še bolj razdražijo proti sebi? Toda v francoskem javnem življenju imajo Judje podobno kot v Ameriki veliko besedo. In ti so končno zmagali. Tako je Francija po dolgem obotavljanju glasovala za Jude proti Arabcem.

Tudi Jugoslavija je imela neprijetno stališče. V Jugoslaviji je namreč mi tjo in pol muslimanov, ki časte Mohameda kot največjega preroka skupaj z Arabci. Ves muslimanski svet, naj govori katerikoli jezik, je še vedno v tesni zvezi z arabsko kulturo in močno med seboj povezan. Naj tam v Titoslaviji kak musliman še tako časti Tita, naj je v svojem srcu odpadnik od svoje in vsake vere, vendar po starih izročilih Jude sovražni. Ker je bila Moskva za Jude, ni mogla Jugoslavija delati za Arabce. Ni se pa hotela preveč osovražiti pri domačih muslimanih zato se je vzdržala glasovanja.

Angleži so se tudi vzdržali glasovanja. Oni so se postavili na stališče, da ne morejo glasovati za razdelitev Palestine, če na to oba naroda, Judje in Arabci, ne pristaneta. Pravijo, da ne marajo nikogar siliti, ali sprejme delitev proti svoji volji. Angleži so tudi izjavili, da ne bodo uporabili svojega vojaštva, da bi enemu ali drugemu vsiljevali sklepe UN. Svoje čete umaknejo iz Palestine čimprej.

Če tako pregledujemo nagibe, zakaj je kdo glasoval za eno ali drugo stran, pridemo do zaključka, da je želja po pravičnosti imela presneto malo besede pri teh odločitvah. Vse je glasovalo po računu, kaj bolj kaže in kaj več nese. Zaupanja malih narodov si UN's tem glasovanjem za Jude gotovo ni pridobila.

Palestina je majhna dežela. Meri le 10.000 kvadratnih milj. To je ena četrtnina naše države Ohio ali velikost države Maryland ali Vermont. Pri delitvi je od tega dobila judovska država nekako 55%. Zanimivo je, da bo v tej novi judovski državi kakih 538.000 Judov, zraven njih in pod njimi pa kakih 400.000 Arabcev. V arabski državi bo okoli 800.000 Arabcev in samo 10.000 Judov. Tudi drugače bodo Arabci pri razdelitvi slabo odrezali. Judje dobe rodovitne dele Palestine, tako kraje med Tel Avivom in Haifo in dalje rodovitno Ezdrelonsko dolino. Tudi znano Genezareško jezero z okolico bo v judovskih rokah. Arabci v Galileji bodo ločeni od onih na jugovzhodu, prav tako oni pri Jaffi in oni pri Gazi.

Jeruzalem in Betlehem bosta v tako imenovanem neodvisnem mestu Jeruzalem. To neodvisno mesto bo imelo 105.000 Arabcev in 100.000 Judov. Judovski denar in vpliv bo tudi tu odločujoč. Če govorimo o znamenitih svetih krajih naj omenimo razen gori označenih še: Nazaret bo pod arabsko oblastjo, prav tako Jeriho in Mrtvo morje. Ain Karim, rojstni kraj sv. Janeza Krstnika bo še v svobodnem mestu Jeruzalemu.

Rekli smo, da pri odločitvah ni igrala vloge pravičnost, ampak politična trenutna potreba kot si jo je predstavljala vsaka država. Težko je zagovarjati kot "pravičn." da se odvzame Arabcem pol Palestine zato, da se ustreže Judom. ki do nje niso imeli nobene pravice in se začeli vanjo vseljevati v večji meri šele po prvi svetovni vojni. Nihče ne more "po pravičn." nekemu nekaj vzeti, da bi dal drugemu, ki je nasilnejši in močnejši.

Pa ni samo vprašanje pravice, zdi se, da tudi samo po sebi ni bilo pametno deliti te dežele. Judovske zahteve se ne bodo ustavile. Sedaj, ko so dobili polovico, bodo kmalu zahtevali še drugo. Tudi judovsko vprašanje s tem ni rešeno. Vsi Judje ne morejo v Palestino; niti vsi judovski begunci ne. Na drugi strani pa raste sovraštvo vseh Arabcev celega sveta proti zapadnjakom, ki tako radi govorijo o pravičnosti, pa je v dejanju proti malim ne poznajo. In mnogokrat more tudi majhen sovražnik napraviti veliko škodo. Skupina uglednih Amerikancev je dvignila svoj glas proti delitvi, češ da bo ta delitev tudi Ameriki enkrat v škodo. Žalilob je bil ta glas, glas vpijočega v puščavi.

Nova judovska država se bo začela v krvavem obračunavanju med Judi in Arabci. Težko, če ne pride nazadnje do tega, da se za zadušitev arabske jeze potoči tudi kri ameriškega vojska, ki bo moral UN pomagati izsiliti delitev Palestine.

BESEDA IZ NARODA

Rojstvo svobode in demokracije v Jugoslaviji!

(Pise eden navzočin)

Rodila se je šele nekaj mesecev po končani vojni. In sicer z nazaj obrnjeno glavo. Pri nas oziroma tam v Jugoslaviji je zaželeno izraziti se "po osvoboditvi." Nekaj dni po tej osvoboditvi, so bile napovedane volitve krajevnih odborov, po prejšnjem sistemu bi se moglo reči — občinske volitve. Ime župana je bilo zamenjano v ime sekretarja. Na določeni dan volitev se zberejo občani cele občine v dvorani ljudskega doma. Uvod k volitvam je imela nagovor mlada partizanka, ki je brez vsake pomembne razlage, kaj so to volitve, poudarjala da smo od danes dalje vsi enaki, da se sme od danes dalje v vsakem oziru oglašati k besedi vsak, pa naj bo učen ali prostak, da postavljamo z današnjim dnem ljudsko oblast in spet, da smo vsi enaki, ker je svoboda. Nato preidejo k volitvam. Pred zbrane volivce stopi partizan s kandidatsko listo v roki in prečita imena kandidatov odbora. Zatem pozove vse navzoče, naj dvignejo roke, kdor odobrava izvolitev teh članov. Ko se oglašajo k besedi v vprašanjih: kje je nasprotna lista kandidatov, izjavi neki član volivnega odbora v odgovor, da ni treba protikandidatov, ker je lista po dolgih premislekih skrbno sestavljena iz samih zavednih pripadnikov in sodelavcev O. F. — Osvobodilne fronte!

Bili so res izbrani? Bili so to sami vetrenjaki, ki svoje prepričanje menjajo kakor je treba, če jim tako bolje kaže. Opi-rajot se na besede predgovornika o svobodi in enakopravnosti, volivci protestirajo temu načinu volitev. Predsednik volivnega odbora med tem izkoristi priliko medklicev in prerokanja volivcev, ter proglasi listo za veljavno. Tako je bil odbor voljen! Kdo ga je izvolil? Tista peščica ljudi, ki je v zaprtih prostorih sestavila kandidatsko listo. Lahko se tudi reče: Odbor sam se je izvolil! Te

prve, čeprav manj pomembne volitve, so vzbudile tudi prvi dvom. Ljudje izprašujejo drug drugega, kdaj bodo te prave volitve, kdaj bodo obelodanili načela prave demokracije, kdaj bodo deležni toliko opevane in objubljene svobode. Kdaj spet bodo lahko svobodno prodajali in kupovali življenske potrebščine, se svobodno gibali, zabavali se in veselili. Takrat so še imeli pogum, s temi perečimi vprašanji na dan. Takrat še, ker ni bilo močnejše mladim gospodarjem v nekaj dneh ustrahovati in zatreti vse take radovedneže. Takrat še, je ta ali oni zagodrnjal, ko so imeli ti novi gospodarji polne roke dela s prevzemom oblasti. Ko pa so nabrali nekaj moči, so pokazali svoje volje zobe!

Kmalu po tej opevani osvoboditvi so se pričela kopičiti razočaranja. Skovali so ustavo, tako zaviti členov in paragrafov, da je bila, ne samo prostemu ljudstvu, tudi intelektualcu, povsem nerazumljiva. Nekdanji pastirji, so se v svojih zbalodah proglasili za gospodarje položaja in v svojih zmotah prevzeli odgovornost, da se bo nevedna čreda dajala striči in pobijati za te samozvane vodnike ljudstva. Po izdajanju zakonov te ustave, je nastopila prva faza moči njihovega vladanja. Vse bolj izrazito se je pričela krčiti privatna lastnina — pod imenom — nacionalizacija — v korist države in ljudstva. Pod to frazo se je pričelo odvzemati privatno lastnino kot n. pr. vse tekstilne tovarne, železarne, tovarne in delavnice za izdelavo vseh vrst strojev, tovarne usnja. Vse banke, bančne zavode, zavarovalnice in mehanizacijske delavnice, tudi vse karnarje. Po kratkem premoru so podpržali vse večje manufakturne in specerijske trgovine, vse tiskarne, knjigarne in vse kinematografe. V tej kategoriji je zadelo tudi mene. Mesece aprila 1946. sem bil obsojen na

rodnega zločina, radi sodelovanja z okupatorjem. No, saj sem to tudi zaslužil! Marca 1943 sem šel na počitnice v nemško internacijo, užival vse dobrote nemških lagerjev in taborišč, vse do meseca maja 1945. Za vsako delo, ki sem ga opravljal v lagerjih in vojaških skladiščih, so vedeli nemški politični in vojaški organi. Bil sem res vedno ob strani Nemcev. Pravilno bi moral reči, v sredini, ker so bili vedno Nemci (stražarji) ob strani. Torej sem bil pravi sodelavec okupatorja. Vrh tega sem napravil napako, ker sem dovolil nemškim oblastem že leta 1941 zapleniti moje podjetje in se nisem uprl proti temu. Sedaj naj nosim sramotni pečat tega zločina. Zato sem obsojen na izgubo celotne imovine. Pri nas pravijo na tihem — osvobojen svojega dela in skrbi! — To se zgodi v vsakim, kdor ima le nekaj premoženja! Obtožijo te: zločinstva, sodelovanja ali izdaje. (Dalje prihodnjih)

Od fare Marije Vnebo-vzete

Cleveland (Collinwood), O. — Članicam Oltarnega društva pri-fari Marije Vnebovzete v Collinwoodu naznanjam, da ste tem potom prav prijazno vabljeni, da se gotovo udeležite skupnega sv. obhajila pri osmi maši v nedeljo 7. decembra in popoldne pa da se gotovo udeležite seje po blagoslovu.

Ker bo to zadnja seja v tem letu in obenem glavna, ste prošene, da pridete gotovo vse na sejo, kajti volile bomo odbor za prihodnje poslovno leto, zato pa je potrebno, da nas je na seji čim več, da si lahko izvolimo odbor, ki bo večini po volji. Posebno pa še prosim vse tiste članice, ki ste zaostale s članarino, da to poravnate in sicer na seji ter mi tako pomagate, da mi bo mogoče urediti račune ob koncu leta. Če kateri izmed članic ni mogoče priti na sejo, se lahko zglašijo tudi na mojem domu vsak čas, ker mi bo dobrodošla. Sesterski pozdrav vsem,

Mrs. Antonija Chervan, taj. 15908 Holmes Ave.

Dr. sv. Jožefa 146 KSKJ

Cleveland, O. — Tem potom sporočam celokupnemu članstvu našega društva, da se bo vršila glavna letna seja našega društva v nedeljo 7. decembra v navadnih društvenih prostorih S. N. Doma na 80. cesti; pričetek seje ob eni popoldne.

Vsi člani bi se morali vsaj enkrat ne leto udeležiti seje in to je glavna seja. Na dnevnem redu imamo več važnih točk, katerih nismo mogli rešiti med letom, kajti vse bolj pomembne in važne zadeve se rešujejo in o njih ukrepa le na glavnih letnih sejah.

Poročano vam je bilo že, da bomo priredili božičnico (Christmas Party) za vse otroke, ki spadajo k našemu društvu. Zato prosim starše, da pošljejo svoje otroke na omenjeno nedeljo popoldne ob treh, ker bo ta čas prišel tudi Miklavž.

John J. Kaplan, tajnik.

Polnost grozote

Zdi se, da so dogodki v Jugoslaviji še veliko grozotejši, kot nam jih morejo poročati naslikati. "Tam, kjer se razbesni ređei teror (strahotnosta), zavlada zgolj satanska sila po uničevanju; najnižji nagoni se sproste, razbrzdano divja. Še grozote nekdanje francoske revolucije zaostajajo v primeri z divjanjem komunizma. Danes se z neumljivim srdom tudi tam, kjer ni videti nasprotnikov, rušijo umetnine velikega slovesa. Kjerkoli komunistične druhal pridejo na površje, se vrsti požar za po-

ČE VERJAMETE AL PA NE!

Bom povedal, če ne bo kdo tam za gorami se pa zabliška, zameril, kakšen je prijatelj kot bi švignila ognjena kača preko nebeskega svoda.

Fantje, sem si mislil, drago boste plačali to zabavo z Gašperjem. Svoje sumnje nisem pa nikomur razodel, enčes — če bo za vas dobro, bo tudi zame.

No in končno smo se vsega naveličali ter se počasi odpravili spat. Mrzlo je bilo tiste dni in v sobi, kjer smo ležali, je dajala toploto starodavna peč, v katero smo metali polena, kadar je imel kdo čas in če ni bil preveč len. Kmalu smo omagali in v sladko zaspali. Gašper je bil obsedel v kuhinji, rekoč da bo posrebel še par šale kofeta.

Ni bilo dolgo zatem, ko nas zbudi Gašper. Sredi sobe je stal in se zares sladko smejal. Aha, sem si mislil, da bomo videli na lepo domačo zabavo, če kaj vem. In smo jo res. Gašper se ne smeje samo za kratek čas.

"Fantje," je govoril Gašper s svojim močnim glasom, "kaj ste otroci, ali kaj! Pa menda ne boste šli s kurami spat. Alo, pokonci, da se malo zavrtimo!"

O, joj, sem si rekel, Gašper si je pomagal do pljače, kot razodeva njegov glas. Ne bo se prav izšlo. Z vseh postelj so leteli vanj očitki, češ naj bo pameten in naj ger k počitku, kot vsi drugi.

"Eh, no," se je vdal, "pa drn-juhajte naprej, zaspanetjel! Ampak, vidim, da je v sobi mrzlo. Se zmrznili mi boste na-

znanje, ki ste prišli, da bi kateri naložil na ogenj. Čakajte, bom jaz napravil ogenj, da vam bo prijetno kot polhu v žlam-boru."

Preveč se ponuja, sem si mislil, to ni v njegovi navadi in nekaj nam bo zaigral. Pogledal sem, kje so vrata, če bi jih bilo treba iskati. In res jih je bilo treba. Gašper je vzel sekiro in začel cepiti drva. Strašno je razbijal in mlatil, da sem se čudil nad takimi drvmi, ki imajo toliko grč. Sklonim se v postelji in pogledam, kako Gašper cepi drva. Pa kaj sem videl? Ni jih cepil kot se cepijo drva, da bi mahal po njih z ostrim koncem sekire. Ne, mahal je po njih z ušesom in največkrat udaril zraven po podu, da se je kar hiša tresla. To je del njegovega programa za osvetlo, sem si mislil in čakal, kaj bo. Gašper se je veril, da tako trdih drv še ni videl ter mahal in udrihal in lomastil po drvah in po podu, da je vse v krep letelo. Fantje so ga prosili, naj bi že dal mir in naj pusti peč, saj ni tak mrzlo. Pa da ne, da se je zavzel, da nam bo zakuril.

Res je nazadnje zmašil nekaj drv v peč in ko se je najbolj kadilo, je sunil v peč, da se je prevrnila po tleh, v en kraj, cev, ki je služila za dimnik, pa v drugo. Gost dim je mahoma napolnil sobo, da so fantje poskočili iz postelj in hiteli v vežo in kuhinjo, ali kamor je kdo mogel.

"O, ti preteta peč," se je hudoval Gašper sam nad seboj, "da je na tako slabih nogah. Na zdaj bo treba odpreti pa okna, da se izkadi. Taka neroda, nerodna." Debelo uro je vzelo predno se je soba izčistila in smo mogli nazaj v postelje. Vsi smo vedeli, da je to veseloigro vpri-zoril Gašper nalašč, čeprav mu tega ni nihče očital. Kadar smo bili poslej še skupaj na lovu, ga ni nihče nadlegoval, če se mu je zazdelo, da bi nekoliko zamizal. Človek si mora znati ustvariti respekt pri ljudeh.

Resnicoljub

Sejmski tatje

Spisal Fr. Milčinski

Na sejmu Zalar iz Dolgevasi je imel ne pridejo v družbi, marveč dva prešiča na prodaj. Pogovarski zase; ako se pripeljejo z vlakom, sede po raznih vozovih; in je bilo dokaj krika pri tej po tatvini se razkrope in naj kupčiji. Kar pravi eden teh jim je prav železnica na razpolago, rajši gredo peš vsaj do druge ali tretje postaje, da se izognejo kolodvoru blizu sejma, kjer morebiti že preže orožniki ali policajci.

Tako taje do zadnjega, taje trdovratno, naj se je zbralo zoper nje še toliko dokazov, in predzno kriče pred sodiščem, da zanje ni pravice, in če se jim očita, da so bili zaradi enakih lopovščin že kaznovani, jim je odgovor koj pri rokah: Kadar so bili zaprti, so bili po nedolžnem.

No, po navadi jim tajba in zvijača ne zaležeta, doleti jih zaslužena kazen. Pa kaj pomaga kazen kmetu, ki je ob svoj denar in ga ne bo nikdar več videl. Spomladi 1914 se je zgodilo na Notranjskem, da se je kmet, na tak način okraden, iz obupa obesil; bil je pa rahlih možgavov, ker je bil pijanček. In kaj pomaga, če par sejmskih tatov zapro, pa jih ostane še toliko in toliko drugih v prostosti, da naprej krađejo po sejmihi, in ko ne izumre vrsta onih, ki se jim dajo okraati.

III.

Sejmski tatje ne "vlačijo" zgolj "barke", poznajo še druge poti, kako izpeljati denar iz tujih žepov v svoje.

Vsi so spretni "žeparji", žepni tatovi, hitri in ročni kakor komedijanti čarodeji, saj jih je mnogo med njimi, ki so se že vlačili s komedijanti po svetu in se marsikaj naučili pri njih, toda nič prida. Tak žepar gre v tuj žep in izmakne denarnice, tolaži tat, "poperjete se z mano, imam voz." In trka jo in pijo in konec je vsakokrat, da kmet pogreši listnico. Ali mu jo je ukradel tat pri bratskem objemanju ali pri plačevanju ali pri menjavanju ali pa drugače, kakor je pač nanesla prilika. In tatu ni nikoder; — od denarja, pihače, vse se družbe je ostal dobrovoljčju le — silen maček.

Premeteni žeparji spet in spet izvajajo kako novo cigalijo, kako opleniti neparevidnega sejmarja; kaj ne bi ko jim drugega ne hodi po glavi, kakor tatvina. Zato vseh njih zvijač ni moč tukaj popisati. Ali kakor smo jih popisali, že te zaležejo v pouk, kako je treba biti oprezen.

(Konec)

SEDMAX Moving & Storage

ALSO LIGHT EXPRESSING

1024 E. 174 St.

KE 6680

DO YOU GET VITAMINS?

Of course you do. Everybody does. The question is, do you get ENOUGH? A great many people do not, and as a result, feel low.

ONE A DAY

MULTIPLE VITAMIN CAPSULES

A single One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsule every day, furnishes the body with the quantities of the five vitamins whose requirements in human nutrition are known.

Get One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsules at your drug store.

MILES LABORATORIES, INC., Elkhart, Indiana

Ob zlatem jubileju slovenskega para

ZLATOPOROCENCA IN NJIJU DESET OTROK

Cleveland, O. — Zlati jubilej, ki so bolj redki zato pa tem pomembnejši, posebno še, če so družine jubilarov večje in poznane, kar se je pravkar dogodilo v naši naselbini zadnje dni.

V soboto 15. novembra sta praznovala tako pomemben zlati jubilej mnogim poznani v Clevelandu in širom držav svojih sorodnikov Anton in Marija Zalar, stanujoča na 1384 E. 171 St. Praznovanje se je vršilo na zelo slovesen način. Program je bil narejen kar za cel dan. Slavnosti se je udeležilo veliko število sorodnikov, znancev in prijateljev te velike družine. Računamo, da je v tem sorodstvu zapadenih nad par sto sorodnikov Zalarjeve rodbine, ki so naseljeni v raznih državah, a kadar se snidejo skupaj, je treba zanje že precej velike dvorane, da jih sprejme pod streho.

Kar je posebno častno iz tega praznovanja je bilo to, ker se je pričelo na zelo svečan način. Ta svečanost se je pričela v farni cerkvi Marije Vnebovzete v Collinwoodu, kjer se je vršila slovesna služba božja v spomin 50 letnice srečnega zakonskega življenja, kar je v resnici povzdignilo pravi pomen tega praznovanja. Pred 50 leti sta stopila pred oltar in prosila božjega blagoslova in po tolikih letih prideta zopet pred oltar, da se zahvalita istemu Bogu za vse prejete dobrote, ki sta jih bila deležna v 50 letih srečnega zakonskega življenja, čeprav je bilo mnogo težavnih in bridkih v tem času.

Če pravimo, da sta srečno doživela ta slavnostni dan, mislimo pri tem predvsem to, da sta ostala kljub vsem naporom in delu še živa in zdrava, med tem ko so že mnogi odšli v večnost, ne da bi dočakali tak jubilej. Sreča je pa tudi v tem, če zakonca kljub vsem težavam in naporom življenja prenašata vse skrbi in trpljenje z vero v Boga in medsebojnim razumevanjem. Kdor tako ravna, ta dela pametno in v taki družini je tudi božji blagoslov.

Slavljenca imata le skromen dom in oba žuljeve roke. Toda imata pa drugo bogastvo in svoji družini, ki ga ne odtehta nobeno premoženje v denarju ali drugi lastnini. Njihov številna družina je njuno bogastvo, njuna čast in ponos. V svoji družini se počutita srečna in bogata tako, da bi ne zamenjala z nobenim denarnim bogastvom. Za to bogastvo pa sta v mladih letih investirala mnogo let tr-

dega dela in varčevanja, da sta mogla vzgojiti in izobraziti ter dostojno oblačiti svoje hčere in sinove, med tem, ko so mnogi ravnali drugače. Ni lahko ko vzgojiti tako številno družino navadnemu delavcu, ko je vse odvisno le od njegovih žutljevih rok. Mnogim veselcem in zabavam sta se morala odreči, da se ni potrošilo kakšen cent brez nujne potrebe in to vse zato, da je ostalo za majčke, ki so hoteli kruha, obleke, za šolanje, za zdravje in sploh

za vse, kar je potreba za mladež.

Da pa zamoremo vse to umejeti, se postavimo za trenutek nazaj v tiste čase skromnih in težkih let, v katerih so vzdihovali očeti in matere v skrbeh, kaj naj bi dejali v lonec, da bodo majčki dobili za obed. Takrat je bilo težje skrbeti za velike družine kot je pa danes, ko je povsod kruha dovolj. Radi tega velika družina toliko večje pri- znanje in to ne samo, da sta vzgojila in obkrala ter izobrazila tako veliko družino predvsem tudi zato, ker sta dala svojim otrokom versko izobrazbo.

Srečna sta zato, ker sedaj gledata na sad svojega dela in truda. Srečna med srečnimi sta se počutila, ko sta na dan svojega praznovanja videla krog sebe pristopiti k obhajilni mizi svoje otroke, zete in sinuhe ter vnuke v tako velikem številu, kot še ni zgodilo v tej fari doslej. To je sedaj njima veliko povračilo in uteho, v zadovoljenje za ves trud in skrb, za vse, kar sta si pritrkala v življenju, da sta morala vzgojiti tako veliko in častno družino ter ji dati versko in umsko izobrazbo, s katero gredo lahko med ljudi.

Sadovi te dobre vzgoje se jim kažejo pa že sedaj, kajti otroci, kakor tudi vnuki se zapovedajo velikih žrtev svojih roditeljev in so jim hvaležni za to. Večjega spoštovanja do svojih staršev se težko kje dobi, kot je ravno v družini zlatoporočencev. Kjer vlada ljubezen in spoštovanje med otroci in starši, tam je in bo božji blagoslov, saj je to božja obljava in zapoved. Tako v tem lahko prav iz srca čestitamo jima in njunim otrokom.

Da je vse to resnica, naj navedem še kako se je vršilo to veselo slavlje. Slavljenca sta lo nizki cen. Kot odplačilo se vzame tudi D-1 ali D-2 licenca. Vprašajte Seven Hills Tavern, jima hoteli izkazati svojo hvaležnost in zato so povabili vse

bližnje in daljne sorodnike ter preskrbeli, da so bile mize obložene za pogostitev istih opoldne in zvečer. In res je bila dvorana Slovenskega doma na Holmes Ave., kar dvakrat napolnjena z gosti, ki smo bili sijajno pogosteni. Pri opoldanskem obedu je bilo navzočih tudi več gg. duhovnikov, med njimi tudi dva sorodnika slavljen- cev in sicer Rev. Augustus Svetec OFM iz Johnstowna in Rev. Andrej Svetec OFM iz Lemonta in ena častita sestra iz White

družine, ter brat Josip Zalar, gl. tajnik KSKJ iz Joliet, Ill.

Zanimivo je tudi to, da živita še tudi oba tovariš in tovarišica jubilejnega para, to sta: Mr. Lovrenc Capuder, ki je brat Mrs. Zalar in živi ne daleč od Forest City, Pa. in tovarišica Mrs. Mary Podboy v Forest City, Pa. Zbrani so bili sorodniki kar iz treh držav: Illinois, Pennsylvania in Ohio. V družini imajo tudi godbenika v osebi Mr. Joseph Lasicky-ja, ki nam je tudi pokazal svoje znanje. Od tako veselo in obenem tako živahne družine lahko pričakujemo še mnogo veselih dogodkov. Izmed 14 otrok, ki se jima jih je rodilo v zakonu, jih živi še deset. Naj bi vsi posnemali vzornega očeta in mater v vseh ozirih. Kako je Zalarjeva rodbina trdna, dokazuje to, da je v njih družini že drugi zlati poroka. Tudi starši Mr. Zalarja so praznovali zlato poroko in sicer leta 1916 v Forest City, Pa.

Slavljenca pa kličemo Bogu vaju živi in še na mnoga leta. Eden izmed prijateljev.

Šofer

Neka gospa je iskala izvežbanega šoferja. Ko se ji predstavi čvrst fant, mu pravi: "Pri nas bo največ vožnje ob nedeljah. Med tednom boste pa pometali sobe, kuhinjo in stopnice v moji vili, otepali preproge in delali na vrtu."

Šofer: "Prosim gospa, kakšno zemljo pa imate na vrtu?"

Gospa: "Zakaj pa to vprašate?"

Šofer: "Mislim sem, če bi bila ilovnata, bi lahko za kratek čas še opeko žgal."

MALI OGLASI

Gostilniška licenca

Naprodaj je D-5 licenca po zelo nizki ceni. Kot odplačilo se vzame tudi D-1 ali D-2 licenca. Vprašajte Seven Hills Tavern, 7265 Broadview Rd. — (238)

DELO DOBIJO

Službo dobijo

V službo se sprejme zakonski par, ki bi čistil gledališče. Morata biti zanesljiva in morata znati kuriti avtomatični stoker. Plača je \$50 na teden. Zglasite se po 6 zvečer v

Yale Theatre

St. Clair in E. 82 St. (x)

Moški in ženske za delo

Potrebujemo osebe za finan- nje jena. Predznanje ni potreb- no. Plača od ure in plača od ko- sa. Zglasite se v

F. Zimmerman Co.

2040 West 110. St.

(x)

Za hišna dela

Sprejme se žensko za gospo- dinjo; lahko stanuje tam, ali ho- di domov. Dvoje otrok 5 in 10 let; starša oba delaj. Pokličite LI 9980. — (236)

Delo dobi

moški, ki mora znati popravljati avtna ogrinja, fenderje in bar- vati. Plača. Delo je stalno. Po- ključite ON 1737. (240)

MALI OGLASI

Hiša naprodaj

Naprodaj je hiša za 2 družini, 5 sob in kopalnica spodaj, 4 sobe in kopalnica zgoraj. Se lahko takoj vseeite. Nahaja se na 76. ce- sti med St. Clair in Donald Ave. Cena je samo \$6,500. Za infor- macije pokličite EX 5143.

Beneški zastori

Napravim po vaši meri jekle- ne beneške zastore. Izbera 3 barv v jeklu in razne barve tra- kov. Frank Adamik da zanes- ljivo delo in po zmerni ceni.

Tru-Shade Venetian

Blind Co.

22812 Nicholas Ave. zadej

IV 5232

(Wed-Fri-x)

Soba v najem

V najem oddamo opremljeno sobo, moškemu ali ženski. Vpra- šajte na 1083 Addison Rd. (237)

Kadar potrebujete

zavarovalnino

proti ognju, viharju, za avtomobile. Nje jid. se lahko in zanesljivo obrnete na

L. Petrich — IV 1874

1801 KILDEER AVE.

MALI OGLASI

Popravljamo pohištvo

Popravljamo tapacirano po- hištvo v vaši hiši; pritrdimo, springe, iznova napolnimo bla- zine in vse, kar je potrebno, da bo pohištvo kot novo. Pokličite SW 6890. 1142 E. 66 St. (x)

Stanovanje iščejo

Zakonski par z majhnim otro- kom bi rad dobil 3, 4 ali 5 sob. Kdor ima kaj podobnega, naj pokliče EN 2628. (238)

Hiša naprodaj

Naprodaj je hiša za 1 družino, 6 sob, furnez, klet, v lepi okolici na Aspinwall cesti. Cena je \$8,650. Se lahko takoj vseeite. Za več informacij pokličite med 5 in 6:30 zvečer IV 6151. (238)

Nujno!

Veteran s ženo nujno potrebu- je 3 ali 4 sobe s kopalnico. Kdor ima kaj primerne, naj sporoči v Karl's Food Market 1209 Nor- wood Rd. EN 8262. (237)

Hiša za 1 družino

Naprodaj je hiša za 1 družino, 6 sob, v nestrisknem trgovskem okolišu; v bližini trgovin in transportacije. Cena je \$11,500. Za informacije pokličite RE 0342. (239)

Mesnica naprodaj

Naprodaj je mesnica v lepi okolici, ki ima dobre dohodke. Nahaja se v okolici 152. ceste. Za več informacij pokličite zve- čer od 5 do 6:30 IV 6151. (238)

Bolezni na mehurju in žlezah

Ako imate težave s vodo in vas peče v odvodnem kanalu, ali če morate večkrat na vodo ali čutite bolečine v trebuh, je to nevarno znamenje. Posvetujte se z zdravnikom, ki ima 15 let uspešne izkušnje v boju s temi težavami.

DR. PAUL W. WELSH

HYDROPATHIC CLINIC

423 Citizens Bldg. 630 Euclid Ave.

Telefon MAIn 9016

Uradno ure: 10 do 4 raven ob sredo in po dogovoru

SEDAJ JE ZADNJI ČAS,

da si izberete fino STERLING suknjo ali FUR COAT za zimo. Prosim, pokličite me.

BENNO B. LEUSTIG

1034 Addison Rd.

Endicott 3426

BELI MENIHI

Povest iz prve polovice XII. stoletja
spisal IVAN ZOREC

Trlep je pokimal.

"Grad bi me morda spustil, če bi mu iz stiške gosposke dobil gospodarja na tale svoj dom."

Trlep je postal in ga pogledal.

"Polono si videl. Ali je zatorej, da bi ji priskrbel ženina?"

"Zakaj jaz?" Za tako nevesto se jih bo trgalo sto, ko zvedo."

"Nočem, da bi se trgali. Ti sam ji ga daj, če misliš, da ga je vredna."

"Glej ga," se je Trlep smehljaj, "kar izberi ga, pa je, saj poznaš vse štiri."

Tone bi m bil kar prav."

"Če le tudi njej?"

"Mislim, da."

"Kaj pa graščak? Ali mu bo prav?"

"Precej pojdem v grad in poskusim še to."

"Le pojdi in dobro opravi," je Trlep želel; "o najinem domenu pa še nič ne pravi ne Poloni ne Tonetu."

Slabe se je brž preoblekel in šel v grad. Trd in odločen mu je bil korak.

XII.

Čez dva, tri očenaše je pridrobencal Matevžek.

"Gospodarja iščem, kje je?" bil rad hitro zvedel.

"Kaj bi mu pa rad?" je Polona vprašala. "Ali jaz ne bi smela zvedeti?"

"Če ve eden, ve sam; če ve sta dva, zve pol sveta."

"Ko poveš gospodarju, že ve sta dva."

"Ne, midva sva moža in veva sama; le če je ženska tisti drugi, zve pol sveta."

"Pa čakaj, v grad je šel."

Matevžek je tiho zažvižgal in se stisnil na klop za vrati.

Polona mu je prinesla kruha in mleka. Kruh je vzel, za mleko se je zahvalil, češ, po mleku ga rado črviči v trebuhu.

"Kajpak," se je Trlep posmehnil, "Matevžek je navajen moške pijače."

"Požirek hrškovca mu daj," je še Vrbičev gospod pomagal, "da si prežene gliste."

"Saj bi se mi res prilegel," je Matevžek kakor pojema, "ves sem potan, tako sem vil, da bi gospodar prej zvedel dobro novico."

"Za dobro novico tudi dva požirka," se je Polona nasmešnila in mu natočila močne pijače.

Kar je s paše ves v joku prišel pastirček.

"Kača me je pičila," je težko povedal.

"Kakšna pa je bila?" se je Trlep ustrašil.

"Ne vem," se je fantiček cemeril in kazal ranico na roki, "nisem je videl."

"Saj ga ni kača," je Tone dvomil, "morda je bil le škorpion."

"Pik, tak ali tak, je treba zagovoriti," je Polona blede; "pa kaj, ko je mož, ki to zna, tako daleč od tod."

"Daj mi brž še požirek," je Matevžek poskočil; "saj znam zagovarjati jaz, samo korec čiste vode mi še pripravi."

Matevžek je potlej fantička res prijel za roko in začel hud zagovor:

"Tam stoji zlata gora, na zlati gori je zlata miza, za zlato mizo sam sveti Lukež sedi in besedi: O, pridi Marija Devica in vsa sveto Trojica, reci golazni, ki je tu pičila, naj vzame

strup spet vase —"

Premolknil je in si trikrat dihlil čez desno ramo:

"Naj vzame strup vase, kakor gre ta diha od mene proč. Strup moraš vzeti nazaj, pa bo diha kača"

ali kačon, zapustiti moraš tega človeka,

da bo zdrav kakor je bil. Bog Oče, Bog Sin, Bog Sveti Duh ..."

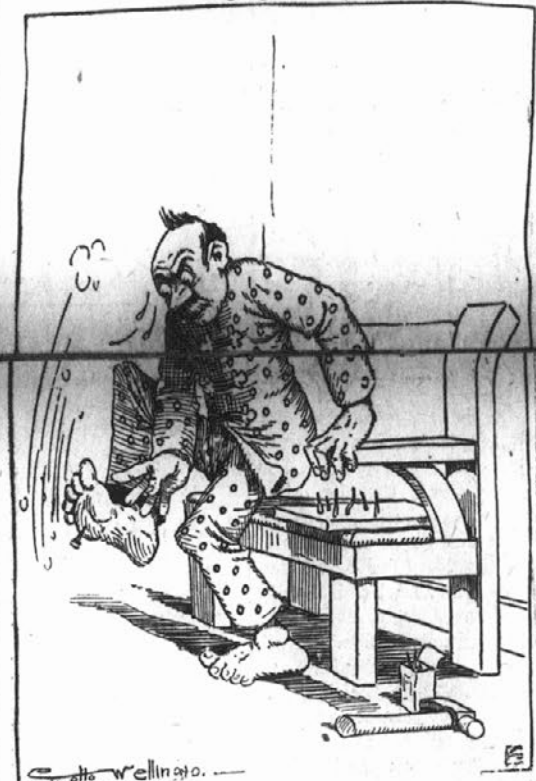
Po teh besedah je s korcem vode trikrat obliil neznatno ranico, se obrnil in tiho zmolil očenaš.

Fantičku se je vse vkup zdelo strašno imenitno, nič več se ni cemeril, le v Matevžka je strm.

Preden je spet stekel na pašnik, da bi se pohvalil med vrstniki, mu je Polona dala tišto mleko, ki ga Matevžek ni

gospoščini."

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAK
HE 2730. 1146 E. 61st St.

Našim naročnikom v Chicagu

naznanjamo, da sprejema naročnino za naš list, kakor tudi za oglase: TISKOVNA DR. "EDINOST" v Chicagi, na naslovu 1849 W. Cermak Road.

Tam vam pomagajo tudi sestaviti na željo razne oglase, zahvale in naznanila, itd. ter iste nam pošljejo za objavo.

SE PRIPOROČAMO ZA POPRAVILA FENDERJEV, OGRODJA IN ZA BARVANJE AVTOMOBILOV.

SUPERIOR BODY & PAINT CO.

6805 ST. CLAIR AVENUE
FRANK OVELBAR, lastnik

bi maral.

"Vidiš, Polona," je ta rekel, "kako je prav, da se je prihranilo?"

"Govoriti res znaš, še zagovarjati," ga je hvalila. "Še požirek ti gre, kajne?"

"Potreben bi bil, strup me je obletel."

Postal je zgovoren, o samih strupih je govoril.

"Nikar več o strupih," ga je dražila.

"O, strup je včasih zdrav, Čebelji strup, glej, ti včasih prežene skrnino, samo zadosti ga mora biti."

"Konja pa umori."

"Umori, če je brez skrnine."

"Strup je strup," je Polono grozilo.

Tone je svetlo gledal in ji zvesto pritegoval.

"Aha, aha," se je Polona nasmešnila, ko je pogledala skozi okno, "brat se že vrača."

Matevžek je poskočil in stekel Slabetu naproti, da bi mu na samem povedal novico, ki jo je prinesel.

"Pljuskarica me je poslala, da ti povem tole," je hitel: Stiški opat je ondan v Šentvidu srečal Pljuskarico in ji obljubil, da pri Soteščanu izprosi ženina za nevesto v stiški gosposčini."

"Kaj ti je še naročila?" ga je Slabe, ves rdeč od veselja, udaril po rami.

"Da se prav kmalu kaj zglaši na Pljuški."

"Kako si opravil?" so potlej v hiši vpraševali Slabeta, čeprav vsi niso vedeli, čemu je šel v grad.

"Ne dobro ne slabo," je brž povedal. "Pisanje pa pošljemo, če bo še treba, nemara reskar po pošti."

"Saj sem rekel," je Vrbičev gospod kimal. "Bolje bo tako in bolj varo."

Vsi so se oddehnili, najbolj pa Polona, ki se je belala za brata.

"Vina prinesi, Polona," je rekel sestri, "veseli bodimo!"

Potlej je poiskal velik srebrn denar, ga vrgel v majhen vrč, natočil vina in napil Matevžku:

"Pij, Matevžek, obveseli me, izpij!"

Matevžek je izpil do dna in pogledal Slabeta.

"Srebrnik je tvoj, Matevžek, le vzemi ga."

Iz velikega vrča so potlej pili vsi in so bili prav veseli, najbolj pa Matevžek, ki je zapel:

"Ta stara po hiši, ta mlada za njo, ta stara s kosmato, ta mlada z

golo pometa metlo prav lepo — ho-ho-ho."

Preden sta se Trlep in Tone odpravila domov, je Slabe povedal Trlepu, kakovo novico je Matevžek prinesel.

"Tudi jaz sem graščaka prišel, ali bi mi še branil proč, če bi se Tone priženil na moj dom," je pravil. "Sprva je le rezal vame, počasi se je unesel, češ da si še premisli. O, če zdaj pritise še opat, odneha graščak, bi dejal."

"Opat mi je nekaj gorak, še nalašč bi nagajal, če bi zvedel za najin domenek."

"Beži, beži! Tak gospod, pa

bi kakor tresorit tlačen kuhar jezo in srečo podiral bližnjemu?"

(Dalje prihodnjič)

— Kig boginje "Svobode" v newjorskem pristanišču je bil postavljen 31. oktobra 1864, in je bil dar Francije.

ATTENTION
Veterans-Civilians
DE SIMIO SCHOOL
of
SHOE REPAIR

G. I. Approved
REGISTER NOW—DON'T DELAY
Learn a Profitable Trade
CLASSES:
8 A. M. to 1 P. M.
1 P. M. to 6 P. M.
6 P. M. to 10 P. M.
Interview at
418 FRANKFORT AVE.
OR
Phone SU 5542

UČITE SE ANGLEŠČINE

iz Dr. Kernovega

ANGLESKO-SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena \$2.00

in stane samo:

Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDINA

6113 St. Clair Ave. Cleveland, O.

NOVE VRSTE TELEFONSKE
ŠTEVILKE SO PRVIČ PRIŠLE
V CLEVELAND

UTAH 1-2345

NOVA METODA imenovanja telefonskih central je v rabi pri nekaterih telefonskih centralah v Clevelandu. Namesto samega imena centrale, imajo še poleg tega številko. Na primer, nova centrala UTah 1, naj bo izgovorjena "Utah One" in dialirana "UT 1." Ostale štiri številke telefona v novih centralah so kot druge številke v Clevelandu. Ako pokličete po telefonu v novi Utah 1 centrali, mora biti izgovorjena vsa številka "Utah one (prestanek two . . . three . . . four . . . five," ali dialirana "UT 1-2345." Dialirajte ČRNE črke U in T ter RDEČE številke 1, 2 3 4 in 5.

Te nove telefonske številke niso v tekočem telefonskem seznamu v Clevelandu, ampak bodo listane v "Information," kot pridejo v rabo. Druge telefonske številke v Clevelandu ostanejo nespremenjene, kakor so zaznamovane v sedanjem imeniku.

Ta mala sprememba v klicanju telefonskih števil je zopet ena stopinja v našem dolgem programu, da damo boljše, hitrejšo in uspešnejšo telefonsko postrežbo. Omogočilo bo našim inženirjem instalirati več edinic pri opremljenosti manjšo spremembo imen in to spada tudi v naš program za hitrejšo zvezo pri klicih na daljavo v bodoče.

THE OHIO BELL TELEPHONE COMPANY